

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 > — »
Negyedévre . . . 2 > 50 >
Egy óra . . . — > 85 >
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Reális költségvetés.

Pécs, 1898. szept. 10.

Tegnap terjesztette elő a képviselőházban Lukács László pénzügyminiszter a jövő évi költségvetés tervezetét s a kormánypart roppantul megörült neki, hogy államháztartásunk évi forgalma immár meghaladja a félmilliárdot. Ha így haladunk, hát nemsokára egymagunk — Ausztria nélkül is — elérjük a nagyhatalmi rangot, ha másban nem, hát az állami szükségleteink óriási voltára való tekintetből. Két év előtt még csak 475 millió körül jártak a kiadásaink, a jövő évre már 503 milliónál is többet kér a pénzügyminiszter, körülbelül 12 millióval többet, mint az idei esztendőre.

De azért ne tessék ám megijedni tisztelt adófizető publikum; a pénzügyminiszter megígérte, hogy ezt a kiadási többletet *adóemeléssel* fogja fedezni, hisz a múlt évi zárószámadások is tetemes fölösleggel zárultak. Igaz, hogy ezek a bevételi többletek nem feszítették szét az államkassza oldalait, mert szépen fölmentek a költségvetésben nem foglalt rendkívüli kiadásokra, de hát ez nem baj, azért most bátran irányozhat elő a miniszter annyi jövedelemmel többet, hogy az nemcsak a kiadási többletet fedezi, hanem még 39.000 frt fölösleget is biztosít.

Hogy ez a költségvetés reális, azt nagy emfázissal bizonyította a pénzügyminiszter s a kormánypart zajos éljenzéssel fogadta kijelentéseit. Mi sem akarjuk kétségbevonni a költségvetés realitását abban a tekintetben, hogy a fedezetül előirányzott bevételek tényleg be fognak folyni; de azt már határozottan nem hisszük, hogy a kiadási többlet fődözése adóemeléssel nélkül megtörténhessék s hogy az adóteher fokozása mai viszonyaink között reális pénzügyi politikának lenne nevezhető.

Tizenkét millió bevételi többletet nem lehet csak úgy az ingujból kirázni; a múlt év tanulságára pedig, a mely azokat a nagy bevételi többleteket eredményezte, hasztalan hivatkoznak, mert először is a múlt évbéli gazdasági válság hatásának súlypontja még nem volt érezhető abban az esztendőben, s aztán ha lesznek is a

jövőben hasonló bevételi többletek, nem kevésbé bizonyos az is, hogy lesznek megint ennek megfelelő olyan rendkívüli szükségletek, a melyek ebben a költségvetésben fölveve nincsenek.

A mikor tehát a rendes szükségletben már 10 milliónál nagyobb emelkedés mutatkozik, akkor kétségtelen, hogy ezt mással, mint adóemeléssel fődözni nem lehet. S ezt az adóemelést meg is találjuk a bevételi előirányzatban, a hol a házadó 200.000 frttal, a keresetadó 200.000 frttal, a vállalatok és egyletek adója 100.000 frttal, a bányaadó 100.000 frttal, a kamatadó 100.000 frttal, a szállítási adó 800.000 frttal, a fogyasztási adók 2.741.000 frttal, a bélyeg és jogilleték 1.291.250 frttal, a dohányjüvedék 982.000 frttal szerepel nagyobb összegekben, mint a múlt évi költségvetésben.

A pénzügyminiszternek az a kijelentése tehát, hogy nem emeli az adót, csak úgy értelmezendő, hogy sem új adónemeket behozni, sem a meglévő adók kulcsát változtatni nem szándékozik, de azért az egyes adófizetők mégis csak arról fognak meggyőződhetni adókönyvecskéikből, hogy adójuk emelkedik, habár az adókulcs nem is változott.

Sajnosan érzett, köztudomású dolog az, hogy a pénzügyi közegek minden egyes adókiivetésnél fölserőfolják az adót; nem az adókulcsot emelik, hanem nagyobb adóalapot mutatnak ki. Ezt finánc münnyelven az adók jobb kihasználásának nevezik s e részben azt az eljárást követik, hogy a pénzügyigazgatóságok fölülről megkapják az ukázt, a melyben részletesen föl vannak sorolva azok az összegek, a mennyivel az egyes adónemekből területükön többet kell behozni. Az adókiivetés tehát úgy történik, hogy anyival megemelik az egyes adóknál az alapot, hogy az a kívánt adótöbblet előálljon, sőt ha lehet, ezt meg is haladja, mert az ilyen önbuzgalomból produkált többlet után jár ki az elismerés — irásban és pénzben.

Folyton nagyobb és nagyobb alapokon vetik hát ki az adókat, dacára annak, hogy az adózók jövedelmének emelkedését bizonyítani nem tudják. Az általános gazdasági pangás mellett nem is lehetséges, sőt egé-

szén bizonyos, hogy viszonyaink között a reális adóalap általában véve csökkenőben van. Nagyon csattanós bizonyítékot szolgáltat erre a most előterjesztett költségvetés egy tétele. A földadónál a múlt évihez képest nem hogy emelkedés, de 500.000 frtnyi csökkenés van előirányozva. Mi ennek az oka? Talán adóleszállítást tervez a pénzügyminiszter a földadónál? Szó sincs róla, mi nem vagyunk olyan szerencsés helyzetben, mint Ausztria, hol a földadót tényleg leszállították; nálunk a földadó csökkenése egyszerűen nyomoruságunk kivrívó bizonyítványa.

A földadónál ugyanis nem lehet az adóalapot a fölmerült szükséglethez képest tetszés szerint emelgetni, mert ott az adóalap az állandó kataszterben van fixirozva, ott tehát a jövedelemcsökkenés okvetlenül az adó csökkenését is idézi elő; a házadónál, kereseti adónál, a fogyasztási adók értékesítésénél ellenben egyszerűen ráfognak az adózóra, hogy nagyobb a jövedelme, mint a mennyi után eddig adózott s rásozzák a nagyobb adót.

Ennek a képtelen voltát nem kell sokat bizonyítgatnunk, rájön arra mindenki, ha meggondolja, hogy Magyarországon, mint első sorban földművelő államban, minden egyéb foglalkozásbeli osztály boldogulása legfőképpen a gazdasággal foglalkozók helyzetétől függ s így akkor, a mikor a mezőgazdaság olyan nyomoruságos viszonyok között tengődik, hogy az általános adóemelkedés mellett egyedül a földnek csökkenik, még pedig tetemes összeggel, az adójövedelme, a többi kereseti ágak jövedelme sem szaporodhatik.

A szabadon taksálható adóalapoknak ilyen viszonyok közt való folytonos emelgetése tehát az egyes adózóra nézve teljesen egyenlő jelentőségű az adókulcs emelésével, mert így is, ugyis mindig emelkedik az adója ugyanazon, sőt legtöbbször még csökkenésben levő jövedelme után. Ez pedig akkor, mikor a közterhek amugy is már oly óriási súlylyal nehezdednek az adófizető polgárokra, reális finánc politikának nem nevezhető, ha még annyira is hangoztatja a fináncminiszter költségvetésének realitását, mert nem abban áll a realitás, hogy a birkák után egy bizonyos

TAUSZIG ÁRMIN

áruházában Pécsen

a legujabb őszi cikkek: u. m. selyem s ruhaszövetek, valamint a legujabb felöltők jutányos áron kaphatók.

előirányzott jövedelmet kihozzunk, hanem abban, hogy azt a jövedelmet csak a gyapjuból hozzuk ki s ne nyúzzuk le a birka bőrét is, hogy annak árával pótoljuk a silány gyapjunál való veszteséget.

Az ország bányászai Pécsen.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. szept. 10.

Ma a Dunagőzhajós Társaság vendégei voltak az »Országos Bányászati és Kohászati Egyesület« tagjai. Üszögön át Szabolcsbányára és Bányatelepre rándultak ki reggel 8 órakor és este 7 órakor térnek haza. Ma este 8 órakor diszeloadás lesz tiszteletükre a színházban és holnap (vasárnap) reggel 8 óra 30 perckor utaznak el Pécsről a budapesti gyorsvonattal.

Tegnap este tiszteletükre estély volt a »Nemzeti Kaszinó«-ban, melyről — úgy a tegnapi látogatások nevezetességeiről — és a mai nap eseményeiről a következőkben számolunk be:

A látnivalók megtekintése.

Mig tegnap délután a Vigadóban rendezett diszlokoma befejezéséhez közeledett, a főtéren már gyülekeztek a kocsik, hogy az ebéd végeztével a vendégeket elvigyék Pécs nevezetességeinek megtekintésére, a mint ez már jó előre megállapított.

Egymásután teltek meg a kocsik a Vigadóból kitóduló vendégekkel, kik első sorban a Zsolnay-gyár megtekintésére hajtottak ki; a hosszú kocsisor elsejében dr. *Fejérváry* Imre báró főispán foglalt helyet gróf Telekivel, a kongresszus elnökével.

A gyárban Zsolnay Vilmos gyártulajdonos, Zsolnay Miklós és Matyasovszky, a gyár felügyelője fogadták az érkezőket és kalauzolták a kiterjedt gyár-helyiségekben, a hol teljes üzemében folyt a munka, melyet a vendégek nagy érdeklődéssel néztek végig s a raktáron levő nagy és értékes készletet látható csodálkozással és gyönyörűséggel szemlélték meg s csak mivel még más látnivalónak megtekintése is képezte a délutáni programját, távoztak el ismét, midőn felhangzott az indulásra figyelmeztető jeladás.

A Zsolnay-gyárból Abbazia felé vette útját a hosszú kocsisor és az új-sörgyárhoz haj-

tattak, a hol ifj. Scholz Antal gyártulajdonos vezette őket körül a modern berendezésű helyiségekben, felvilágosításokat adva a kíváncsiaknak és megmagyarázva a legaprólékosabb részletekig a sörkészítéssel járó teendőket.

S hogy a gyár produktumának minőségéről is meggyőződést szerezhessenek a vendégek, a körut befejeztével jégbehűtött, habzó sört szolgáltatott fel az előzékeny házigazda, a melyet azok megízelve, bucsut vettek tőle és a város felé hajtottak.

Már elmúlt fél hét, a mikor ismét végigvonultak a kocsik a városon, hogy az annak másik oldalán levő honvéddhadapródiskolához vigyék a bányászokat, a hol *Horváth* Sándor honvéd őrnagy, állomásparancsnok várta őket.

Az impozáns épülettömb egyes elkészítéséről és berendezéséről már több ízben volt alkalmunk olvasóinkat informálni s természetes, hogy a vendégek teljes elismerését is megnyerte az acélszerűség, a melyet az épületeknek besztásánál és berendezésénél tapasztalhattak és midőn már beteltek azoknak szemlélésével, a főépület erkélyére mentek fel mindannyian és itt találta őket a jeladás, mely utjuk folytatására figyelmeztette őket.

A Littke-féle pezsgőgyár előtt szállottak le a bányászok ismét a kocsikról, a hol őket a Littke család tagjai fogadták. A fedett udvaron és az emeletes pincében még folyt a munka, mert a házigazdák visszatartották e napon a rendes időn túl is munkáikat, hogy a vendégek a pezsgőgyártásról is fogalmat alkothassanak maguknak s megköstöltatták velük a nyers pezsgőt, majd a pincében felhalmozott, régi borok raktárát mutatták meg nekik.

Az üveggel fedett, teljesen kivilágított udvarban terített asztalok várták a pincéből feljövő társaságot és hideg ételek mellett, jégbe-küthött Littke-féle pezsgővel vendégelték meg a vendégszerető házigazdák a bányászokat, kiket a család fiatal nőtagjai kínálgattak az étellel és itallal.

Eközben már kilenc óra felé járt az idő és így bucsut vettek a bányászok előzékeny házigazdáiktól s elhajtottak, hogy idejében érkezzenek a nemzeti kaszinóban tiszteletükre rendezett estélyre.

Kaszinóestély.

A nemzeti kaszinó helyiségei fényesen kivilágítva várták a tegnapi program befejezéséül rendezett estélyre vendégeiket, a kik kilenc óra után már gyülekezni kezdettek úgy a nagy teremben, mint a fás kerthelyiségben,

a hol *Rác* Guszti zenekara már készen várta őket, hogy szép zenedarabjaiban gyönyörködhessenek.

A kaszinóba gyülekeztek azután a »Pécsi Dalárda« tagjai is, a kik a vendégek tiszteletére már napok óta készültek néhány énekszám betanulásával, illetve új összepróbálásával, hogy alkalmuk legyen azoknak a mi híres dalos egyesületünket is megismerni.

Féltiz után a nagyterembe vonultak a dalárdisták és az annak egyik oldalán levő podiumon csoportosulva, *Eckhardt* Antal karmester vezetése alatt három szép énekszámot adtak elő, melyet a jelenlevők nagy gyönyörűséggel hallgattak és zajos tetszésnyilvánításokkal jutalmaztak.

Mikor a harmadik énekszámot is befejezték, a főispán, polgármester és a kongresszus vezetői siettek gratulálni a dalárda alelnökének, *Reberics* Imrének és *Eckhardt* karmesternek és az összes dalárdistáknak a művészi előadott énekszámokért és köszönetüket fejezték ki a nyújtott élvezetért, minek viszonzásául a dalárdisták háromszoros tust énekeltek. Ennek befejeztével pedig a szemközti levő pódiumon már készenlétben álló zenekar zendített reá egy táncdarabot és kezdetét vette a tánc.

S hogy a vendégek Pécs egyéb nevezetességein és szépségein kívül még arról is meggyőződhessenek, hogy igaz a hír, mely a pécsi szép lányokról, asszonyokról messze vidékekre elterjedt, megjelentek a mulatságon városunk szép hölgyei s bizony egyik legszebb látvány a bányászok ittléte alatt az a hölgykoszoru volt, melyben az este gyönyörködhettek s legkedvesebb emlékü itteni tartózkodásukra az a néhány óra, melyet körükben eltöltöttek.

Folyt is a tánc kedvvel-tüzzel egészen a hajnali szürkületig s egyforma kitartással vettek abban részt úgy a helybeli táncosok, mint a messze földről jött vendégek és így a pécsi szépek is kellemes estét töltöttek a kaszinóban.

A hölgyek névsorát a következőleg állította össze tudósítónk:

Asszonyok: *Dragonescu* Döméné, *Eckensberger* Györgyné, *Jeszenszky* Tódorné (Ibafa), *Varga* Nagy Istvánné, *Littke* Józsefné, *Littke* Ernőné, *Schneider* Istvánné, dr. *Krasznay* Jenőné, dr. *Jobst* Lászlóné, dr. *Müller* Jánosné, dr. *Áronffy* Rókusné, özv. *Folc* Lajosné, dr. *Bodó* Aladárné, *Hegedüs* Imréné, özv. *Bartoság* Imréné, *Bóc* Alajosné, *Opris* Péterné, *Pilch* Antalné, ifj. *Erreth* Jánosné, *Szinkovics* Ká-

S te itt fekszel a sir mély ölében
Fiatalon, édes feleségem!

Mi sorsunkul ez volt előirva —
S keresztedre rá borulok sirva!

Honthy István.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Nem lehet panasz ellene, ez a hét jól viselte magát. Szinte jókedvű bőkezűséggel dokumentálta, hogy itt van már az ősz és vége az uborkaszezonnak.

Bizony, mikor *Kisasszonynapján* is túl vagyunk már s költözik a gólya, fecske, meg a darumadár, akkor már nem lehet beszélni uborkaszezonról. Akkor legfeljebb a — *vénasszonyok nyaráról* lehet szó, a mely pedig sokat szokott magáról beszéltetni, a minthogy a vénasszonyok is sokat beszélnek.

Ez a hét különösen mozgalmas volt a Mecsek-alján is. Itt jártak körünkben az ország *kerékpárosai* a hét legelején és itt voltak, vendégeink voltak a hét végén az ország *bányászai*. A modern vivmány, a kerékpár hősei, így találkoztak az ősrégi, de mindig haladó bányász apostolaival s büszkén elmondhatjuk, hogy mindnyájukat városunkhoz méltóan fogadtuk és vettük körül magyaros vendégszeretettel. Volt lakoma kvantum szátisz, s ezeken a lakomákon nagy vala a lelkesedés. Hanem mivel nemcsak kenyérrel él az ember, hanem

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A szomszédban...

A szomszédban, hejh, de vigan vannak! . . .
Lehetnek is: lakodalmat laknak;
Lakodalmat, arany lakodalmat,
Ez az oka a nagy vigalomnak.

Szép öreg pár; őszbevegült férfi,
Ki a szívét fiatalnak érzi,
S öreg asszony, szelid mosolygással,
Csak úgy usznak a nagy boldogságban.

Ötven éve ma, hogy összekeltek
És egymásban igaz társra leltek;
Ötven éve, a szerelem lángja
Hogy a szívük hozta meleg dobogásba.

Ez a láng most nem perzsel, nem éget,
Sok a hamva, a mely már kiégett;
De azért a hamu alatt mégis
Él a parázs s melegét ők érzik.

Szép tavasz volt, mikor összekeltek
S tavaszát a boldog szerelemnek
Átalélva, alig vették észre,
Hogy a nyárnak is eljött a vége.

S őszre fordult életük folyása, —
Régi maradt szívük dobogása;

Őszbe vegyült szőghajuk is erre —
S nem változott lelkük gerjedelme.

Téli napnak erőtlen sugára
Ragyog most le a szép öreg párra;
De a reményt teljes erejében
Megtalálják egymás két szemében.

Körülöttük kis unokák serge
S fiaik, kik boldog szerelembe'
Az ő nyaruk' im visszaidézik,
Mint ha most sem érte volna végít.

S én hallgatom, hogy mily vigan vannak;
S felsóhajtok: lakodalmat laknak;
Lakodalmat, arany lakodalmat,
Ez az oka a nagy vigalomnak.

Egyszerre csak a szívemre támad
Valami nagy, mérhetetlen bánat
És űz, hajszol minél messzebb, távol
A vig, zajos, lakodalmas háztól.

És megyek ki, ki a temetőbe;
Ott van az én lelkem pihenője
Sirhalmodnál, édes feleségem,
Ott magamat veled kibeszélem.

De most nincsen szava fájdalomnak;
Itt is hallom, milyen vigan vannak
Ott, abban a lakodalmas házban,
Hol az a szép, boldog öreg pár van.

rolyné (Mohács), Röck Gyuláné, özv. Schap-
ringer Mórné, Kovácsffy Kálmáné, özv. Do-
bos Jánosné, dr. Schwarc Lipótné, Máthé
Ödönné, Neuber Ernőné (Colonia), Ludvig
Károlyné, Zsiga Lászlóné, Ratkovits Ferencné,
Scholtz Gyuláné, Scholtz Antalné, Mendl La-
josné, özv. Breining Péterné, Taky Gyuláné,
Kiss Józsefné, König Károlyné, özv. Mülherr
Alajosné, Zelesny Károlyné, Eiser Jánosné,
Otzwirk Lajosné, Reberics Imréné, özv. Bedő
Károlyné és özv. Bodó Istvánné.

Leányok: Dávid nőv., Eckensberger nőv.,
Opris nőv., Fekete Irma, Hegedüs Margit, Brei-
ning Olga, Jeszenszky nőv. (Ibafa), Reberics
Gizella, Pilch Böske, Röck Janka, Foltz Elvira,
Zelesny Sarolta, Kaltnecker Ilona, Bodó Ilona,
Neuber Mici, Mülherr nőv., Motlie Gizella,
Lauber Margit, Bedő Panni, Schwarc nőv.,
Mendl Ella, Pfeffer Ilka, Zsiga Gizella, Kovácsffy
Mimi, Eiser Ilona, Lutsch Mariska, Ratkovits
Ilona, Marschal Mancsi, Klimó Emma, Schap-
ringer Mici, Dobos nővérek.

(Második nap.)

A vasuti állomáson.

Derült, szép reggelen már félnyolckor
robogtak ki a fogatok egymásután a kongresz-
szus tagjaival az állomásra. A városháza előtt
fogatok vártak a vendégekre, kik az egyes
kávéházakban megreggelizve, jöttek ki a
vasúthoz.

A peronon Werner Ottó h. bányaigaz-
gató fogadta az érkezőket, kik között első
helyen említjük a tegnap este megérkezett
pénzügyminiszteri államtitkárt, *Gränzenstein*
Béla. Ott voltak még *Majorossy* Imre pol-
gármester, Dr. *Tróber* Aladár főjegyző, *Fekete*
Mihály főügyész, *Deutsch* Kornél főszámvevő,
Rauch János főmérnök, *Reeh* György tanácsos,
Cirer Elek főorvos, *Ludwig* Ferenc tiszteletbeli
főorvos, *Oberhammer* Antal r. kapitány a vá-
ros képviselőjében; *Kosztits* Kamill főjegyző,
Vaniss Sándor főbíró, *Rónaky* Kálmán árva-
széki ülnök a vármegye képviselőjében, *Dr-*
gonescu Döme p. ü. igazgató, *Opris* Péter
posta- és távirtda igazgató, *Salamon* József
kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Varga Nagy* István
h. tszéki elnök, *Bolgár* Kálmán anyakönyvi
felügyelő, *Kiss* honvédőrnagy, *Hinka* László
püsp. ügyész, *Engel* József, *Strauss* cukorka-
gyáros s a három helyi lap kiküldöttjei.

Nyolc óra előtt öt perccel a kirándulók

igével is — manapság már ez a megfordított
közmondás járja — volt egyéb téren is lelke-
sedés s egykép komoly, szép eredménye lett
ugy a kerékpárosok, mint a bányászok itt tar-
tózódásának. És a jó hírnevüket hogy elvit-
ték magukkal szét az ország négy tája felé:
arról biztosak lehetünk a jól teljesített fogad-
tatás tudatában.

Már pedig a jóhírnév a fő manapság. E
héten megtörtént például egyik jeles kriminál-
listánkkal, hogy egy vádlottat kellett volna a
bírák előtt védenie. A vádlott bűnössége azon-
ban nem nyert beigazolást s így az ügyész a
vádat elejtette s megszüntetést indítványozott
az ügyben. A mi jeles kriminálistánk ezt tu-
domásul vevén, így szólt:

— Nekem tehát itt dolgom tovább nincs.
Ajánlom magamat!

És másnap egy törvényszéki tudósításban
el volt mondva, hogy a mi jeles kriminálistánk
milyen nagyszabású védőbeszédet tartott s en-
nek alapján a vádlottat felmentették a bírák.
Pedig hát nem is beszélt a jóhírnévü, általá-
nosan ismert jeles kriminálista. Ha beszélt
volna, talán még az is megtörtént volna, hogy
a — királyi ügyészt csukták volna el a fel-
mentett vádlott helyett.

A jóhírnév különben a mi direktorunk-
nak, *Somogyi* Károlynak is hasznára van. Mert
e héten betérjésztvén szintársulata névsorát a
szinügyi bizottságnak, az minden tagra rá-
mondta:

— Ismerjük! Jóhíre van! Bizunk a tár-
sulat kitűnő erőiben!

elfoglalták az I. és II. oszt. kupékat s a vo-
nat 8 óra 2 perckor megindult az állomásról
Üszöghbe, hová a kirándulókat *Scholtz* Vilmos
alelnök vezette, míg *Teleky* Géza gróf elnököt
a főispánnal együtt délre várták.

Üszöghben.

8 óra 10 perckor érkeztünk Üszöghbe,
hol a Dunagőzhajós Társaság saját mozdonyát,
a »Töttös« nevűt, mely fel volt diszitve és lo-
bogózva, fogták a vonat elé. Az üszöghi ál-
lomáson több helybeli bányász tisztviselő fogadta
a kirándulókat.

8 óra 16 perckor a fellobogózott moz-
dony vitte a vonatot Szabolcsbányára a társa-
ság saját vasuti vonalán, honnan a vonatból
a kirándulók gyönyörködve élvezték a látképet,
melyet a város nyújtott és a sik környéket,
melyen jól művelt szántóföldek terülnek el a
köröskörül erdőkoszorozott völgyben.

Szabolcsan.

Fél 9 után öt perccel jelezte a vonat
fűtytye a Szabolcsra való megérkezést, hová
sűrű lombu apró fáktól fedett dombok között
robogott be a vonat.

Rücker bányatanácsos üdvözölte ott a
kirándulókat s ezek öt csapatba oszolván a bá-
nyaművek megtekintésére indultak, öt nemzeti
színű zászló alatt.

A bányaművek lobogókkal voltak feldi-
szítve és vezetőik alatt egymásután tekintették
meg ezeket a körmöcbányaiak, az iglóiak, a
selmebányaiak, a petrozsényiek és nagybá-
nyaiak, kikhez a pécsi kísérek elosztva csatl-
lakoztak. A bányaművek előtt bányászok vol-
tak csákányokkal és sok helyen a fekete
salakdombokon virágokból volt kirakva a »*Glück*
auf« 1898. a bányászjelvényekkel alatta. Sor-
ban megnézték a koks-kemencéket, az apró
szén és palaválogatást, a mogyoró szén mo-
sását stb., hol mindenütt virágokkal voltak
diszitve a gépezetek, melyek körül száz és
száz munkás kéznek akad dolga. Igen szép
látványt nyújtottak a szénszállító csillék, me-
lyek vasláncokon önműködő kis vonatot ké-
peztek s megvan a saját kistérségű rendező
pályaudvaruk is. Ilyen érdekesek az egyszerű
berendezésű, vízárammal működő szénmosók
is. Végül az aknába való leszállás következ-
zett, melyben azonban csak a vállalkozóbb
szellemű kirándulók vettek részt.

A »*Ferenc József*«-akna és a »*György*«-
akna leszálló épületei fel voltak lobogózva,

Hanem a közönség nem bizik s így nem
is lehet az idén sem *bérlő közönséget* fogni,
mint nem lehetett tavaly, meg harmadéve,
meg az első szezonzában sem a mi filigrán
színházunknak. Ezért végre is a szinügyi bi-
zottság veszi most nyakába a várost és igyek-
szik legalább páholybélő közönséget gyűjteni.
— Üres a színház, ha a páholyokban
nincs senki!

Ez a véleménye még a főkapitánynak is,
a ki legjobban érezheti e körülmény sajnos
voltát, mert ismert társalgási szenvedélyére bi-
zony lehangolóan hathat, mikor nem járhatja
sorba a páholyokat, ugy felvonásközökben.

Bányász-vendégeink különben megnézték
színházunkat. És látták a szinpadon »Válás
után«-t, a mely immár a harmadik darab,
melyet előadásra kitűzött *Somogyi* direktor.
Hát persze, ha már katonazenekar hiánya
miatt nem lehetett előadni a bányászok tisz-
teletére a »Bányamester«-t, akkor »Charlie
néni« meg kellett titálalni az »uj« jelzővel,
hogy végre a »Válás után«-t láthassuk.

Hiszzen ott van *Hegyi* Aranka, ki e héten
bucszott el a budapesti Népszínházról. Hány-
szor lépett ő fel például a »Lili«-ben, meg a
»Kis alamuszi«-ban s alkotása mindig új volt,
mindig lehetett benne valami újat felfedezni!

No meg aztán itt van a *kiegyezés* dolga.
Nem lehet abban napról napra újat találni?
Vagy *Bánffy* álláspontja nem olyan-e, a mely
mindig új, de azért sohasem az — igazi!?

Epen ezért rá is járatták már e héten a
rudat az országházban. Alig nyílt meg a tisz-

hol a kirándulók azon mód láthatták a bá-
nyából felkerülő szenet!

A »*Ferenc József*« akna 1894-ben lett
felállítva. Aknatornya 15 méter magas. A szál-
lító gép 80 lóerejű s egyszerre 1000 kgr.
tisztá szenet emel ki. Öt darab gőzkazán mű-
ködik benne s van elektromos világítást fejlesztő
telepe is. Érdekes a tömeges szállítás is, fenn
az akna felett, hol a láncoktól össze van kötve
a végtelen kötéllel.

Teleky Géza gróf elnök féltiz órákor ér-
kezett ki kocsin Szabolcsra és résztvett a bá-
nyaművek megtekintésében is.

Tíz órákor az egész társaság a kis erdő
árnyas fái alá gyűlt össze, hol villásreggeli
vártta a vendégeket a feldiszitett asztalokon.
A villásreggeli *menuje* a következő volt:
papirtálcákon sonka szelet, kaviáros zsemlye,
kaviáros tojás, pogácsa, császárszemlye és
sós kiflivel. Sör, somlyai bor és sherry. A me-
nut *Nick* A. K. pécsi bodegája szolgálta fel
teljes megalégedésre.

Közben a kirándulók a *György-aknához*
indultak. Ez akna 1870-ben épült s 80 lóerejű
gépre van berendezve s elektromos világítással
ellátva.

Egynegyed tizenegy óra után az összes
kirándulók, száznegyvenhatan, a kiserdőben
voltak összegyűlve, hol gróf *Teleky* Géza elnök
és báró *Fejérváry* Imre főispán is villásreggeli-
hez ültek s az egész társaság az igék, a ta-
pasztalatok gyűjtése után a gyomornak is
áldozott.

Rücker főbányatanácsos program szerint
rövid német nyelvű beszéddel üdvözölte a tár-
saságot, melyet zajos »éljen« és kevés »hoch«
követett.

Teleky Géza gróf elnök válaszolt az üd-
vözlésre s a villásreggeli további folyamán
Gränzenstein Béla államtitkár az elnökkel és
a főispánnal együtt cerclét tartott a kirándu-
lók között.

Ezzel a tanulságos kirándulás, melynél
az öt csoportot *Werner* Ottó, *Sztraka* Ferenc
bányainspektor, *Hesz* János vasasi bányagond-
nok, *Kosztella* János bányagondnok és *Wieser*
Vilmos bányagondnok vezették, véget ért.

A kirándulók tizenegy óra után tíz per-
cel hagyták el a szabolcsi kis erdőt és föl-
ültek a vonatra, mely vissza Üszöghbe és
onnan Bányatelepre volt őket szállítandó.
A vonat egynegyed tizenkét órákor elindult a
kirándulókkal.

telt Ház, máris bukás történt benne. Megbuk-
tatta az ellenzék *Berzeviczy* Albertet, az ale-
lnököt és bejelentette a Bánffy megbuktatására
szolgáló obstrukciót. A mi a megbuktatott al-
elnököt illeti, a helyett majd lesz másik. Például
Kardos Kálmán, a kinek anekdotáitól a
legharagosabb ellenzéki is megszeli. Vagy
más, az mindegy. Hanem az obstrukció, az
már komoly dolog számba megy. Itt már nem
lehet tréfálni, mivel megmutatta az ellenzék
azt is, hogy még pénteken is azon tanácsko-
zott, hogy mi legyen a napirend az előtte való
— kedden. Nem csoda, ha a mamelukok ettől
annyira megijedtek, hogy *Berzeviczy* elejtve,
Kardossal akarják az ellenzék kibékíteni!

A míg nálunk közeledik az obstrukció,
addig *Ausztriában* csak nem szünik a zür-
zavar. Innen-onnan a *Rajkszráth* megint összeül,
de bizony nincs remény benne, hogy tanács-
kozni is bírjon.

Ennél zürzavarosabb helyzet csak Francia-
országban lehet, ahol e héten a *Dreyfuss-ügy*
megint szenzációt hozott. *Cavaignac* lemondott,
Henry öngyilkos lett és legujabban *Walsin-*
Eszterházy megszökött. Hanem azért a *Drey-*
fuss-per revíziója még nincs elrendelve, bár a
— *Dreyfuss* hívei szerint — ha nem is ren-
delték meg el, de szó van róla s ez épen
olyan, mintha már elrendelték volna.

Akár csak, ha az orosz cár lefegyverzési
javaslatát úgy tárgyalná le az államok, hogy
a javaslat megtétetett s ez épen olyan, mintha
már a lefegyverzés megtörtént volna, hát ma-
radjunk a régiben.

Bányatelepen.

Üszöghön át Bányatelepre féltizenkettő után öt perccel érkezett meg a vonat, elhaladva a kies fekvésű Szabolcs község előtt, hol a nép a vonatot megéljenezte.

Bányatelepen, hol az állomás fel volt díszítve, *Kosztella* János bányagondnok üdvözölte az érkezőket szép beszédben.

A kirándulók az »*András*«-aknához mentek, megtekintvén az ottani bányaműveket. Az itteni aknatorny 20 méter magas, épült 1894. évben. A gőzkazántelepeken öt kazán működik: az »*András*«-vizakna, a töreccfelhúzó, a műhelyek, a gőzfűrésztel, a Cassián-akna megtekintése után a *bányász-iskolába* mentek a kirándulók, azt tekintvén meg.

Ezután frissítőket szolgáltak fel a sétater alatti asztaloknál s a kirándulók azután a Schroll-akna megtekintésére indultak.

A »*Schroll-akna*« aknatornya 14 méter magas; készült 1897-ben; szállító-gépe 100 lóerővel működik. A nyomóvízmű és a lánoszállítás, valamint a kazántelep igen érdekes látványokat képezett a kirándulók előtt.

Ugyanitt a villamos bányalámpák és a gyújtó készülékek bemutatása következett. A kirándulók a tanulmányozás után az ezeréves gesztenyefa alatt gyűltek össze, hol *Zelesny* Károly fényképész az egész társaságot lefényképezte. *Harmancov* főbányatanácsos és *Cirer* Elek dr. főorvos szintén vettek fel fényképeket a kirándulásról.

Az ideérkezésnél a társaságot *Gianone* Virgil főbányamérnök üdvözölte az *András* akna előtt, a hol a perron fel volt díszítve, mire *Teleky* Géza gróf válaszolt. Ugyanitt *Schultz* Ferenc bányatelepi rendőrkapitány és *Károly* Ignác apát-plebános, *Christóf* plébánossal, fogadta az érkezőket. A községbe vezető uton diszkapu volt felállítva, rajta:

»*Isten hozott*«

telírás. A frissítőket *Gebhardt* vendéglős szolgálta fel, a ki a bankettet is szervizolta, mely délután félhárom órakor kezdődött.

A bankett.

A dunagőzhajós társaság délutáni 2 óra 40 perckor fényes bankettel vendégelte meg a kiránduló társaságot. A bányatelepi gesztenyében tágas barakkot emeltek az ebédülő társaság számára. A barokk faalkotmányát zöld lombokkal s nemzeti és a város színeit viselő zászlókkal díszítve tették tetszetőssé.

Az ebéd *étrendje* a következő volt:

Ragout- és barna leves.

Vörös bor.

Párolt vesepecsenye kőrítve.

Fehér borok.

A kis Hollandiának e héten a legszebb hete volt. Most iktatták be trónusába *Vilma* királynőt és ünnepeltek a gyémántköszörülő amsterdamiak. S ünnepelhetek is, mert igaz gyémánt egy királynői szív, ha azt a szeretet köti népéhez, mint a fiatal hollandi királynőt az ő hollandusaihoz.

Boldog királynő! sohajtják a felsőbb leányok. Őt akkor koronázzák királynővé, mikor a hozzá hasonló koru leányokat az iskola padjaira szólítják. Mert bizony e héten megkezdődtek az *előadások* az iskolákban. A jogászoktól kezdve az elemi iskolás gyerekek minden néven nevezhető diák és diák-kisasszony berukkolt az iskolákba, hogy tíz hónapon keresztül rójja az iskola padjait és egy évvel ismét közelebb legyen a — diplomához.

Mert a diploma ma minden embernek a vágya. Pedig az *orvosok* e héten tartott kongresszusukon nagyon is világosan dokumentálták, hogy a diplomából nem lehet megélni, ahhoz beteg és jó orvosi honorarium is kell. És sztrájkjal fenyegetőztek, ha érdekeik megóvására senki sem tesz semmit, sem az állam, sem a beteg emberiség. S ugyan mi lenne ennek a sztrájkknak az eredménye? . . . Az, hogy akkor orvosi segítség nélkül halnának meg az emberek; most pedig meghalnak orvosi — segítséggel!

Kövágó Őrs.

Rétesek

Kappan sült
Récesült
Libasült
Pulykasült.

Pezsgő.

Saláta. — Compot.

Torták.

Giardinetto.

Kávé.

A társaság az egész napi járkálásban kifáradva, hatalmas étvágygyal foglalt helyet a barakkban elhelyezett, díszesen terített asztalok körül s a legkedélyesebb hangulatban látott hozzá a kitünő ebéd fogyasztásához, a mely kellemes foglalkozást űzték a vendégek még lapunk zártakor is.

Esti 8 órakor a színházban diszeloadás lesz a kongresszus tiszteletére, a mely alkalmommal a »*Válás után*« című francia vígjáték kerül előadásra — zsufolt ház előtt, mert már minden jegy előre elkelt.

H i r e k.

Pécs, 1898. szept. 10.

Napirend 1898. szeptember 11-én és 12-én.

Naptár: vasárnap, szept. 11. — Róm. kath.: Mária nev. — Prot.: Teodora. — Görög-kel.: (aug. 30.) D. Sánd. pk. — Zsidó: S. Nezarim 24. — Nap kél 5 óra 17 perckor; nyugszik 6 óra 3 perckor. — Hold kél délben; nyugszik 3 óra 51 perckor éjjel. — Hétfő, szept. 12. — Róm. kath.: Guidó. — Prot.: Guidó. — Görög-kel. (aug. 31.): B. A. övlet. — Zsidó: S. Nezarim 25. — Nap kél 5 óra 18 perckor; nyugszik 6 óra 1 perckor. — Hold kél 1 óra 19 perckor délután; nyugszik 4 óra 15 perckor éjjel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: derült, száraz, meleg idő várható.

A bányászkongresszus tagjainak elutazása vasárnap reggel 8 óra 30 perckor.

A szentháromság-szobor bizottság ülése a városházán vasárnap délelőtt 11 órakor.

— (**Véres kimenetelű összeszó-lalkozás.**) Tegnap este hat óra tájban történt a Tettye felett levő kőbányában, hogy *Holicsek* Mátyás és *Lizán* János kötörök egy munkájokban szükségelt tárgyonca miatt — melyet mindketten egyszerre akartak használni — összeveszttek. Szó szót követett, minek az lett az eredménye, hogy *Holicsek* Mátyás *Lizánt* arcul ütötte, mire az a már kezeügyében levő késsel mellbe szúrta. A szerencsétlen fiatalember egy perc alatt összerogyott s állapotja igen kétségbeejtővé vált. Hét órakor értesítették a rendőrséget az esetről s *Trixler* rendőrbiztos egy rendőr és dr. *Tolnai* Vilmos orvossal kocsin kihajtatott a szerencsétlenség színhelyére, hol az orvos bekötötte a szerencsétlenül járt fiatalember sebeit s beszállították a közkórházba. Életben maradásához kevés remény van.

— (**Szüreti ünnepély.**) Szabó Sándor, a »*Petőfi*«-hez címzett vendéglő élmes vendéglőse f. hó 18-án (vasárnap) ujonnan gázvilágítással berendezett tágas kerthelyiségében (malom-utca 15. sz.) tánccal és tekeversenyvel egybekötött nagyszabású szüreti ünnepélyt rendez. A kerthelyiség ezen alkalomra szőlőskertté lesz átalakítva s szőlővel dúsan díszítve. A szőlőre fegyveres csöszök fognak ügyelni s az ügyetlen tolvajt a kisbíró keményen fogja birságozni. A kerthelyiség továbbá gázzal és lampionokkal fényesen ki lesz világítva. A talp alá valóról, valamint jó étel, ital és lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról Szabó Sándor vendéglős gondoskodik. Bővebbet a már sajtó alá bocsajtott meghívók és falragaszok fognak hirdetni.

— (**Veszekedő asszonyok.**) Martonfán két asszony összeveszett folyó hó ötödikén s az egyik, *Tőtösy* Jánosné szül. Kis Dobos Erzsébet annyira méregbe jött, hogy kapával támadta meg ellenfelét, *Pap* Istvánné szül. Bence Annát és azon hét-nyolc nap alatt

gyógyuló sérüléseket ejtett. Az esetről jelentés tétetvén a csendőrségnél, a bűnjelt képező kapa lefoglaltatott, a harcias asszony pedig a pécsi kir. járásbírósnak feljelentetett.

— (Szegény ember szerencséje.)

Bécsi lapok írják az alábbi viggal elegy szomorú történetet. Egy földhöz ragadt szegény vidéki kiskereskedő megütötte a Bécsvárosi sorsjegy kétszáz ezer forintos főnyereményét. A 40.000 forint adót örömmel vonatta le a nagy összegből, hiszen előbbi vagyoni állapotához képest a 160.000 forint is szédítően magas összeg. Jött azonban a nagy csalódás. Az adókető bizottság az első esztendőre — a levont 40.000 forinton kívül — 7000 forint, a második esztendőre 3500 forint, a harmadik esztendőre pedig 2333 forint 34 krajcár jövedelmi adót vetett ki rá, azonfelül pedig a 160.000 forintra még valami más címen is kivetett nagyobb összeget adóba. A kifosztott embert végképen elkésztette az adókető bizottság hallatlan kapzsisága és ügyvédnek adta át az ügyet.

— (**Tűz Mohácson.**) Mohácsi tudósítónk írja, hogy tegnapelőtt délben a magyar negyedben, a hol több száz nádas fedelű ház van, tűz ütött ki. Három ház a melléképületekkel és nagyobb értékű gabonával leégett. Az egyik házban több száz öl tüzelőfa volt, mely ha meggyulad, az egész negyed leég. A tűzoltók önfeláldozásának köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt. A lakosság retteg, mert a gyújtogatások újból kezdődnek.

— (**Láda az erdőben.**) A szabolcsi bányatelepen levő, fiatal fákból álló erdőben a csendőrőrsjárat folyó hó hatodikán egy feltört ládára talált, melyben tizenkét vasalt férfiing és más fehérnemű volt, összesen mintegy harminc forint értékben. A ruhadarabok mindenikén K. L. monogram van. Valószínű, hogy ismeretlen tettesek ellopták valahonnan a fehérneműt tartalmazó ládát, de valami kényesítő körülmény folytán ott kellett azt hagyni feltörve az erdőben. A nyomozást mindenesetre megkönnyítené, ha a láda gazdája hirt adna magáról. A ládát különben egyelőre Szabolcs község előljárásiágának őrizetére bizta a csendőrőrs.

— (**Bizottsági tagválasztás Somogyban.**) A törvényhatósági bizottsági tagok választása egész Somogy vármegye területén véget ért. A választások mindenütt csendesen folytak le, a választó közönség nagyon is mérsékelt érdeklődése mellett. Kaposváron, hol a választók száma 800-nál nagyobb, alig szavazott le 50 választó, kik a kilépett bizottsági tagokat újból megválasztották újabb 6 évre; a Kaposvárról eltávozott Németh Ignác helyébe három évre *Sury* Ferenc városi tanácsost választották meg.

— (**Törvényszéki elnök a szegedi államfogházban.**) A szegedi államfogházak f. hó 5-ike óta igen érdekes új lakója van. Egy törvényszéki elnök. Alig van erre példa: egy törvényszéki elnök, mint államfogoly. Ez a nevezett szegedi államfogoly pedig nem más, mint *Róth* Gergely kikindai törvényszéki elnök, aki a *Makk* József, volt kikindai ügyészszel vívott párbajért kapta azt a 14 napi állami fogházat, amit most Szegeden le kell töltenie, mivelhogy a királyi kegyelem, amiben a törvényszéki elnök reménykedett, elmaradt.

— (**Névmagyarosítások.**) *Vogel* Márkus Miksa m. á. v. segédmérnök, kaposvári lakos és kisk. Endre fia *Tas*-ra, *Kuss*

János m. á. v. ellenőr, kaposvári lakos és kisk. Kálmán, Károly, Emil, Ede és Sándor nevű gyermekei *Kún*-ra, *Piko* Péter m. á. v. alkalmazott, somogy-szobbi lakos, ugy Mária és Lajos nevű gyermekei *Római*-ra, végül *Pozsa* Miklós m. á. v. alkalmazott, somogy-szobbi lakos és Ágnes nevű leánya *Polgár*-ra változtatták belügyminiszteri engedéllyel a nevüket.

— **(A szegényeknek kiosztott gyümölcs.)** Bő gyümölcstermés van az idén, meglehetősen olcsón is veszik így azt a piacon. *Vörös* József egerági polgárember is behozott ma egy zsák almát eladás céljából, de látva, hogy alig kap érte néhány krajcárt, inkább kiosztotta az egészet a barátok templománál levő szegényeknek, a kik hálálkodva fogadták az adományt, mely nekik sem nagy értékű ugyan, de éhségüket csillapíthatják legalább általa.

— **(Külföldi diplomák.)** Érdekes körrendeletet küldött Percel Dezső belügyminiszter Baranyamegyéhez és Pécs városhoz, ismertetve azt az egyezményt, melyet a magyar kormány az osztrák kormányval az orvosi gyakorlat részére vonatkozólag kötött. E szerint 1899. évi január 1-től csak azok üzhetnek orvosi gyakorlatot, kik oklevelüket belöldi egyetemen szerezték, vagy a külföldi oklevelet a belöldi egyetemen szabályszerűen honosították, nostrifikálták. Ezzel egyszersmind az osztrák-magyar monarchia két államának egyetemén szerzett orvostudori oklevelek eddigi elismerése és a gyakorlati alkalmazásban kölcsönös érvényessége 1899. évi január 1-én megszűnik. Vagyis az osztrák egyetemen nyert oklevelet szintén nostrifikálni kell a budapesti egyetemen. Ez persze, csak a jövőre vonatkozik. Az osztrák-magyar monarchia két államának érintkező határterületein levő gyakorló orvosokra, valamint a fürdőkben a fürdőidény alatt működő orvosokra vonatkozólag külön szabályrendeletet alkotott a belügyminiszter.

— **(Mars-fogyatkozás.)** Tegnap, szeptember 9-ikén, a hold el fődte a Mars csillagot. Mivel azonban ez a ritka csillagászati esemény lényes nappal ment végbe, az érdekes eseményt csak csillagászati messzelátóval nézhették végig. A Mars-fogyatkozás különben d. u. 2 óra 44 perckor kezdődött s 2 óra 50 perckor végződött.

— **(Meglopott ember.)** *Schneller* Antal magyarszéki lakos a ládafiában tartogatta összegyűjtött pénzceszkéjét, mintegy 30 forintot. Mikor este a munkából hazatért, a lakását feltörve s a ládafiát üresen találta. Kárát sietett bejelenteni a csendőrségnek s még elég jókor tette, hogy a tolvajt kézrekeríthessék. El is fogták azt csakhamar egy csavargó személyében, kinél a lopott pénzt meg is találták. A tolvajjal most a bíróság végez.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 10. reggeli 7 óraker.

Barometer (redukált) = 65.2 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = 13.0 °C

> maximuma: 23.3 °C

> minimuma: 13.0 °C

Páranymás: 9.8 mm.

Relatív nedvesség: 89%

Felhőzet: ☉.—

Szélirány s erő: S E ☉.—

Csapadék 24 órai: ☉.—

Derült száraz, meleg.

Dr. Czirer

Hány ezer embernek rossz a foga! S miért? Mert nem fordít elég gondot azok tisztítására, pedig hányféle betegség keletkezik a rossz és odvas fogak következtében.

Hogy sok bajnak elejét vegyük, használjuk a fogak tisztítására a bécsi hirneves

»Anton I. Czerny« cég legújabb találmányát e téren az »Osan«-t, mely felülmúlja az eddig ismert fogtisztító szereket. Rendkívül antiseptikus conserváló s a mellett kellemes a használat alkalmával, tehát mindent egyesít, a mi a fogakat épségben és tisztán tartja. A meggyőződéshez egyszeri készlet elegendő.

Törvénykezés

§ **Uj rend a törvényszéknél.** Nem is annyira új, mint inkább ismét a régi rend lép életbe a pécsi kir. törvényszéknél. A nyári vakációról már csaknem teljes számmal hazaértek a bírák és így ezután ismét hetenkint háromszor: hétfőn, szerdán és pénteken fognak tartatni büntetőügyi végtárgyalások, melyekről mint eddig, úgy a jövőben is pontosan fogunk tudósításokat adni.

§ **A pincebetörők.** Az idei télen csaknem mindennap feltörték egy-egy pincét a baranya baáni szőlőhegyben, míg végre a csendőrség kinyomozta a tetteseket *Koncos* János és ifj. *Pötz* János személyében, a kik nem kevesebb, mint huszonöt betöréses lopást követtek el, legtöbb esetben az ajtókat törve fel, míg egy helyen a pince falát szedték ki, egy goréből pedig a tető felbontása után lopnak kukoricát.

Pötz János az említett huszonöt eseten kívül még egyedül is követett el két lopást, mely alkalmakkor alkulesot használt.

Zsákmány gyanánt rendszeren élelmiszereket vittek el s legnagyobb érték erejéig azt a gazdát károsították meg, a kinek pincéjéből egy hordó pálinkát emeltek el. Rendszeren megosztottak a lopott dolgokon és *Koncos* a reájutó részt szeretőjéhez *Fica* Évához vitte, a kivel együtt lakott egy pincelyukban, melyet *Pázmán* Mártonné szül. *Osvát* Kati könyörületből engedett át nekik.

Fica Éva azután még eladogatta a szeretője által hazahordott dolgokat s szállásadónőjének is adott vankosokat élelmiszerekért és így ők is vád alá helyezettek orgazdaság miatt.

A pécsi kir. törvényszék *Koncos* Jánost két évi és kilenc havi, ifj. *Pötz* Jánost két évi és hat havi fegyházbüntetésre ítélte, mindketőnek büntetéséből három hónapot kitöltöttnek véve a vizsgálati fogság által, a két asszonyt pedig egyenkint egy heti fegyházbüntetéssel sújtotta.

Egészen ártatlanul jutott be a credóba a pincebetörést illetőleg *Boskovics* Pántó, egy gyanuba fogott cigány, a kiről kiderült, hogy a pincebetöréseket illetőleg ártatlan, de mivel megmotozásakor találtak nála egy fejszét, egy pálinkás hordót és poharat, melyek szintén lopott dolgoknak bizonyultak, a törvényszék őt is elítélte három napi fegyházra. Így betelt rajta is az ismeretes közmondás; ha ártatlan volt is abban a dologban, a melylyel gyanúsították, akadt más bűne, a mi bizony a cigányoknál rendszeren így szokott lenni.

§ **Az esküdtbíróóságokról szóló törvény életbeléptetése.** A hivatalos lap mai számában közli a bel- és igazságügyminiszterek rendeletét, mely szerint az esküdtbíróóságokról szóló 1897. XXXIII. t. c. 1899. év január hó 1-ső napján lép hatályba. A rendelet szabályozza az esküdtek alaplajstromának, az évi lajstromoknak s a szolgálati lajstromoknak egybeállítására körüli teendőket s az 1899-ik évre vonatkozólag kivételesen rendeli, hogy az alaplajstrom ez év január havában készítenendő el. Ehhez képest az összeíró bizottság tagjait január 8-ig kell megválasztani, az alaplajstrom január 9—12-ike közti közéteendő s január 16—28-ika közt tüzendő ki a határidő az esküdtképes egyének jelentkezésére. Felszólalni február 1—8. napjai közt lehet, ezekre az észrevételek febr. 9—12. között tehetők meg. Február végeig az alaplajstromok a tszéki elnökhöz beküldendők. Külön rendelet

fog intézkedni arról, hogy a törvényhatóságok melyik közgyűlésükön válaszszák meg a felszólalások elintézésére s az évi lajstromok összeállítására hivatott bizottságba a tagokat.

T a n ü g y.

)(**Pótérettségi vizsgák.** A pécsi felső kereskedelmi iskolában szerdán és csütörtökön az írásbeli, ma pedig a szóbeli érettségi pótvizsgák nyertek befejezést. A jelentkezett öt vizsgázó közül érettnak nyilvánított három, decemberben teendő pótvizsgára utasított kettő.

)(**Tanfelügyelők szabadságon.** *Salamon* József kir. tanácsos, tanfelügyelőnek folyó hó tizenötödikén fog letelni egy havi szabadsága, a mikor át fogja venni hivatala vezetését. Szeptember tizenötödikétől kezdődőleg pedig *Laubheimer* Róbert segédtanfelügyelő fog egy havi szabadságra menni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szeptember 10-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai folytatolagos napirend vitájában *Jagics* József és *Buzáth* Ferenc főlszólalásai után *Hodossy* Imre mondott rendkívül érdekes beszédet, melyben kifejtette, hogy Magyarország és Ausztria közt csakis vám- és kereskedelmi szövetség formájában állhat fenn a közösség, mert mihelyt gazdasági közösség van, az mindjárt szövetség is, ezt pedig az alkotmány nélküli Ausztriával fönntartani tiltja a törvény, hisz mindenki — még a kormány is — vallja, hogy gazdasági szövetséget csak Ausztria népképviselőivel köthetünk. Ezért parlamenti lehetetlenség az a titkolózás, a melyet a kormány jövődó terveire nézve a képviselőházzal szemben tanusít. A nemzeti párt világos fölfogása és határozott álláspontja az, hogy *ha Ausztria népképviselőivel a gazdasági közösségre szövetséget nem köthetünk, meg kell csinálni a gazdasági önállóságot külön vámterülettel.* A gazdasági közösség formális szövetség nélkül végkép kiszolgáltatná minden igazunkat a velünk szemben túlerős Ausztriának.

Holló Lajos rámutat arra, hogy *Bánffy* báró az oka, ha a magyar közvélemény most abban a meggyőződésben van, hogy a Magyarország gazdasági önállósága a király akaratával áll szemben. Erre nézve fölolvassa a királyi esküt, melynek értékét a kormány veszendőbe juttatja (folytonos mozgás). Micsoda pusztulás lesz ennek a gonoszságnak és esztelenségnek a következtése!

A nemzet oltárának kincseit gonosztevő kezekre nem bízhatja s akik ilyenekkel közelednek oltárainkhoz, azokkal szemben nemcsak jogosult, de kötelesség is a terrorizmus alkalmazása is (élénk eljenzés a szélsőbalon). A mostani kormány császári kormány a magyar parlamentben, mely felső rendeletre kormányoz. A parlamenti többség valójában a gazdasági exigenciák konkurzusa, a melyet szet kell verni.

Hosszas eljenzés követte *Holló* beszédét. Utánna *Pichler* emelt szót s rablóhadjáratnak nevezte a kormány politikáját.

Több szónok nem jelentkezvén, *Szilágyi* elnök bezárta a vitát. *Hétfőn névszerinti szavazás lesz a kormány által javaslatba hozott napirend fölött.*

T Á V I R A T O K.

— **Statárium Kandiában.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Kandiában *Edbem* basa kihirdette a statáriumot és rendkívüli rendőrséget toborzott.

— **A Dreyfus-ügyről.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi „Journal“ írja, hogy most még lehetetlen megállapítani, hogy mikor fejezi be Zur Linden az iratok tanulmányozását, mivel olyan iratokat is meg kell vizsgálni, amelyeket eddig alárendelt jelentőségűnek tartottak.

A „Petit Journal“ is közöl egy szenzációs cikket, mely szerint a rendőrség titkos vizsgálatot tartott Joinville le Pontban, mely alkalommal sok, Németországból eredő levelet koboztak el.

— **A király részvéte.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ő Felsőége megbízásából hadsegéde, Paar gróf részvétviratát küldött Falkenheym fivéréhez, testvére elhunyt alkalmából.

— **Elfogott ujságíró.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Havannában elfogták az „Imparzial“-nak a levelezőjét.

— **A megszökött Eszterházy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Arra vonatkozólag, hogy a hatóságok miért nem tették lehetetlenné Eszterházy szökését, az a védekezésük van, hogy ellene semmi bünvádi vizsgálat sincsen folyamatban, öcsésének, Keresztélynek panasza is visszavettettetett.

Mindazonáltal szökése felér a vallo mással s ezáltal büntársainak helyzetét is nagyon megkönnyítette, mert most már sem őt, sem az öngyilkossá lett Henryt

nem lehet kihallgatni a hamisítási ügyre vonatkozólag.

— **Osztrák miniszterek lemondása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik, hogy *Baerenreiter* kereskedelemügyi miniszter belátván, hogy az egybeülendő parlament nem lesz akcióképes, beadta lemondását. Példáját követték *Witte* és *Bylandt* miniszter társai is, kik szintén megváltak a miniszteri széktől.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, szept. 10.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.78; későbbi szállítás: —. —
Tengeri, szept.: 4.70; őszre: 5.17. — *Rozs*, őszre: 6.90. — *Zab*, őszre: 5.40.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák hitelrészvény: 357.10. — Magyar hitelrészvény: 392.25 — Államvasut: 352.50

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1898. évi szept. hó 10. napján tartott hetivásárán.

Az áruk métermázsanként számíttatnak.

Buza uj 8.30—7.80; kétszeres uj 6.70—6.40; *rozs* uj 6.50—6.20; *árpa* őszi 5.40—5.—; *tavaszi* 6.—5.50; *zab* uj 5.30—5.—; *kukorica* ó 6.—5.80; *széna* 2.—1.80; *szalma* 1.20—1.

Kínálat: erős, mintegy 580 gabona-kocsi volt a piacon.

Nyilt-tér.)*

Mint NYÁLKA OLDÓ SZER

ugy magában mint meleg tejjel vegyítve
KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉGNÉL, TÜDŐHURUTNÁL stb.

legjobb gyóguisikerrel ajánlatik.

NEHEZEN EMÉSZTŐ, GYOMORHURUTNÁL KITÜNŐ HATÁSA VAN!

Mindenütt kapható!

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Állami érem haladás és versenyképességért

Főzlet:

a „Hattyu“ épületben
Király (fő) utca.

Schönwald Imre

ékszergyáros, óra- és látszerész Pécsen.

Telefonösszeköttetési szám 78.

Arany érem szép és jó munkáért.

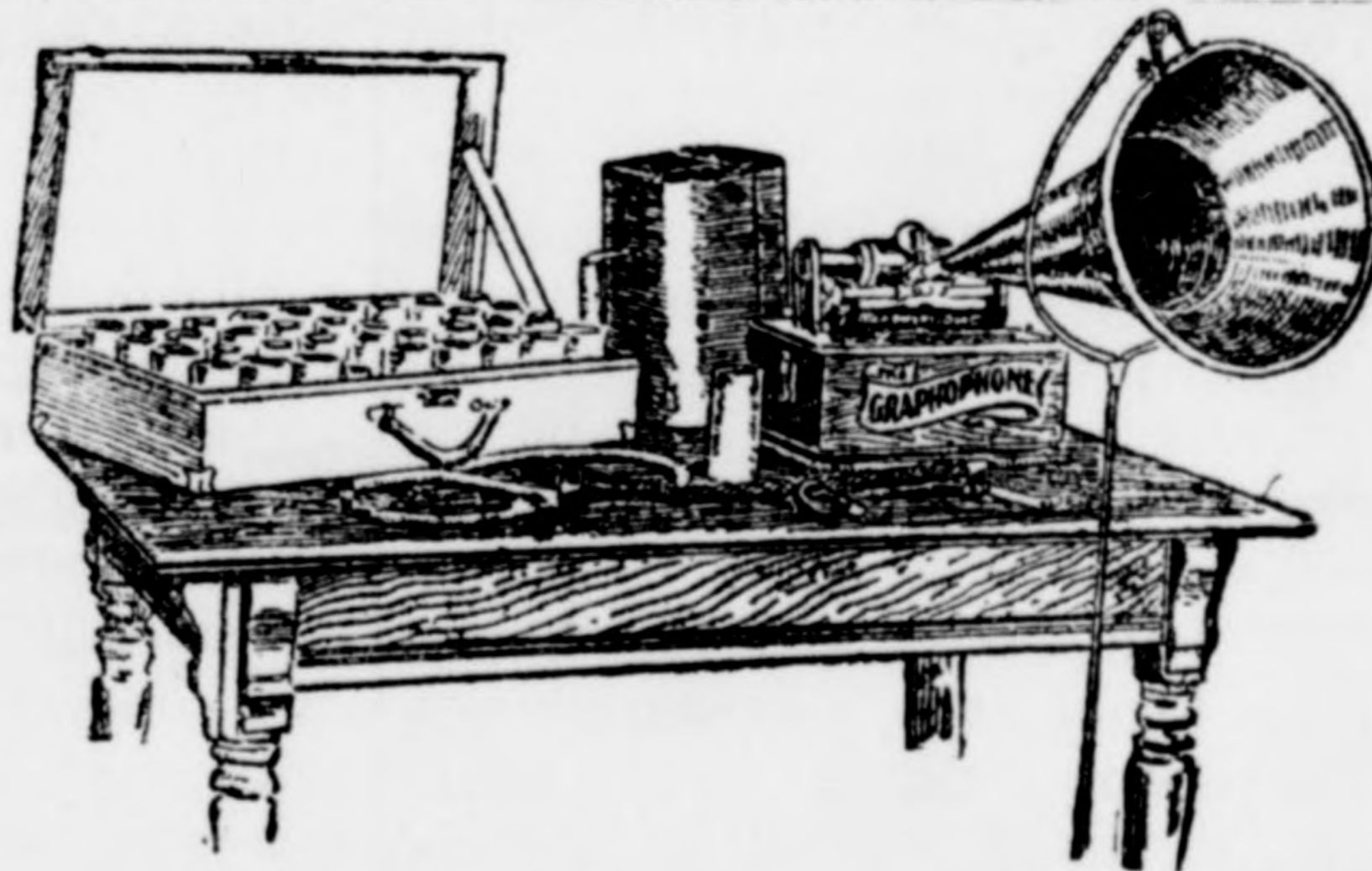
Eladó termék, raktárak és műhelyek a „Hattyu“ udvarban.

Kellemes magánszórakozás!

Ertésére adom a nagyérdemű közönségnek, miszerint a

Phonograph beszélőgép gyárnak

főlerakatát megkaptam és ilyeneket teljes felszereléssel állandóan raktáron tartok, melyeket nagyság szerint 100—140 forintig árusítok el.

A Phonograph beszélőgépek a legkitünőbb gyártmányuak és szép, tisztán érthető hangjuknál fogva általános kedveltségnek örvendenek. Családi körökben, kik otthonukban kívánnak szórakozni, a legszebb indulókat vagy operákat meglepő szépen eljátszatathatják. Ünnepelekkor a legszebb toásztok vele felvehetők és még évek után is elmondathatják vele. Ugyisint könnyű módszer új dalok megtanulására, amennyiben a gép egyszeri beéneklés után azt felveszi és hangos, fülbemászó hangon adja le, a hányszor csak kívánják.

Tisztelettel

Schönwald Imre.

Fogműterem!

Mesterséges fogak, aranyból, vulkanit és celluloidból **2 frt** darabja.

Mindennemű plombok, obturatorok.

Foghúzás fájdalom nélkül!

Girardi József,

Apáca-utca 19. (saját házában.)

Schamann Frigyes

vésnöki (graveur) műterme

PÉCSETT, Teréz-utca 6. szám alatt.

Ajánlja a n. é. közönségnek izlésesen készített monogramokat, címereket, vagy egyes betűket arany, ezüst, réz, acél, vas, csont és üvegbe; készít fa-, réz- és acélmetszeteket.

Himzómintákat előnyomásra.

Egy monogrammot 1 óra alatt.

Különlegesség:

Egyedüli készítője Pécssett a ruggyanta (kautschuk) bélyegzőknek: cégek, gyárak, intézetek, hivatalok s magánosok részére.

Egy ilyen bélyegző 6 óra alatt készíttetik.

Vidéki rendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Kitünő tisztelettel:

Schamann Frigyes

vésnök.

4435. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bihari Benő dárdai ügyvéd végrehajthatónak Tatarin Pávle kácsfalui lakos végrehajtást szenvedett ellen 4 frt 50 kr. perköltség tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő, Kácsfalu községben a 259. sz. tjkvben felvett 182. hrsz. 251. sorsz. házra és belsőségre 465 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1898. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Kácsfalu községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 46 forint 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42. §-a jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszt. rend. 8. §. a. kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tkvi. hatóságnál, 1898. évi május hó 18. napján.

Maurer Frigyes

kir. albiró.

Bérbeadás.

A terezováczi (Suhopolje, Slavonia, Verőczemegye)

uradalmi nagyvendéglő és a pályaudvari étkező, mindegyik külön, 1899. évi január 1-től számítva 3 évre ajánlati uton a legtöbbet ígérőknek bérbeadtatik.

A zárt ajánlatok folyó évi október 20. napjának d. e. 10 órájáig nyújtandók be a terezováczi uradalom kasznári hivatalánál, a mely időben azok föl fognak bontatni. A később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bösz Lipót, urad. kasznár.

UNIV. MED.

Dr. GÁL JENŐ

fogspezialista, fogműtő.

Lakik: Széchenyi-tér, a takarékpénztár új palotájában.

☞ Rendel d. e. 9-12-ig, d. u. 2-6 óráig. ☜

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a hazai, mint a külföldi egyetemeken elsajátított módszer szerint a modern technika vívmányainak felhasználásával készít jótállás mellett: arany, platin-arany, porcellán, üveg, ezüst, rézamalgam és ezementplombákat, kautschuk és fémbe foglalt fogsorokat, korona- és hidmunkákat, különböző stiftfogakat, obturatorokat, helyettesít reszelt állkapcsokat, kijavit igazítógépezetekkel hibásan álló fogakat stb.

Foghúzás kéjgázzal és a nélkül.

Kacskovics Géza

fűszer és csemege kereskedő Pécssett, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. Leipnik-Lundenburgi czukorját kis és nagy süvegekben, nemkülönben koczka-czukort 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyszintén: kitünő finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon nagyszemű, Portorico, Santos és pörkölt-kávét, valamint a legkedveltebb pótkávét. Továbbá: Carolinai, Clace, Japun és Rangau rizseit és árpakásait. Hüvelyes áruit.

Világítási anyagokat ugymint: finom amerikai, magyar és (szalon) császár petróleum és különféle gyertyáit.

Raktáron tart legkiválóbb bel és külföldi sajtokat u. m. Ementali, Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál, Trapista, Tengeri, Kárpáti kövér téglasajtot, Késmárki- és Liptói-turót, nemkülönben: Halak és mustárok, déli-gyümölcsöket, olajokat, kitünő Thea és Rumot, bel és külföldi cognacot.

Ezen kívül kaphatók: minden néven nevezendő fűszer-árak, bel és külföldi likőrök, borok és pezsgők, valamint mindennemű ásvány- és savanyu-vizek.

Gőzhengermalmi liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint friss jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka és gyümölcs. Az idény alatt Aranyhegyi és Badeni szőlő.

Dohány-tőzsde. Okmány bélyegek, váltók, úrlapok és összes postai cikkek, ugyszintén: játék-kártyák és helybeni hírlapok árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitünő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.